

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio I. An Præelatus justè exigat Hæreditatem vel Legitimam pro filio
ante patrem demortuo, & suam Religionem professore?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

QUÆSTIO I.

An Prælati iustè exigat Hæreditatem
vel Legitimam, pro filio ante patrem demor-
tuo, & suam Religionem pro-
fesso?

Rationes dubitandi.

A Firmabis fortè cum P. Francis-
co Schmier de success. ab intest. sect.
2. n. 55. & ad affirmandum
movebit fortassis l. 1. 55. 56. C. de
Epis. & Cler. cum Auth. nunc autem.
Auth. Ingressi. & Auth. si qua mulier.
et. Item Nov. 5. c. 5. in quibus Juris
Civilis legibus habetur, quòd pro-
fessos Religionem, bonorum tem-
poralium & successionis capacem,
sequantur res & bona sua tam præ-
sentia quàm futura, de quibus ante
ingressum non disposuerunt, quia,
qui se ipsos cum omni voluntate
sua consecrârunt Religioni, censentur
quoque bona sua eidem conse-
crâsse, & omnia sua jura in illam
transulisse. Quam Religionem tam
favorabilem Juris Civilis dispositio-
nem acceptârunt & approbârunt SS.
Canonibus can. 7. 9. 10. caus. 19. q. 3.
& c. 2. de testam.

2. Si Novitius absque præ-
via de bonis suis dispositione dece-
serit, juxta communem cum Panor-
& Sanch. l. 7. Moral. c. 3. n. 92. &
c. 5. n. 51. ejus hæreditas non debe-
tur Monasterio; sed consanguineis:
ergo à contrario, si deceaserit post
Novitiatum & emissam Professio-
nem, hæreditas non debetur consan-
guineis, sed Monasterio; & à for-
tiori legitima, utpote debita Jure
Naturali pro alendo Professo. Nov.
18. c. 3. Sed in nostro casu Bernar-
dus deceffit post Novitiatum & emis-
sam Professionem: ergo.

3. Per Professionem sicut om-
nia bona, ita & omnia jura Professi
transferuntur in Monasterium: ergo
etiam jus ad legitimam, & ad hære-
ditatem post mortem parentum Pro-
fessi delatam Monasterio, licet Pro-
fessus ante parentes suos fuerit ex-
tin

tinctus; nam Monasterium succedit in iura Professi defuncti, & demortuis parentibus manet superstes.

4. Si Bernardus mansisset in Sæculo, filiumque genuisset, ille filius, quia repræsentasset patrem, successisset in stirpem: ergo etiam, dum loco filij reliquit Monasterium, istud succedet in stirpem jure repræsentationis; cum Monasterium repræsentet suum Professum defunctum.

5. Si aliquid obstaret juri succedendi Monasterij, foret hoc, quod filio adhuc viventi non fuerit delata hæreditas: sed hoc non obstat, quia non opus est delatione hæreditatis nova in hoc casu, eò quod per ipsam Professionem Monasterio jam fuerit acquisitum jus reale hæreditatis obventuræ, & quasi delata hæreditas futura, tempore Professionis jam debita pro eventu mortis parentum. *Confirmatur à paritate cum traditione; nam Ecclesiæ & Monasteria acquirunt jus reale ac dominium rei sibi donatæ, licet non traditæ, seu sine traditione. l. fin. C. de SS. Eccles.* ergo etiam acquirunt jus reale rerum hæreditariarum sine delatione nova, & speciali. *Roboratur quoque ex eo, quod Religio vel Monasterium possit acquirere hæreditatem Professi adhuc viventis, illam non acceptantis, vel etiam repudiantis, uti communiter docent Canonistæ cum Molina tr. 2.*

d. 140. n. 19. & Sanch. l. 7. tit. 4. n. 4. 36. contra Legistas, sere sicut paterfamilias hæreditatem à filiofamilias (cui æquiparatur Religiosus) non acceptatam & non aditam adire potest immediatè. l. fin. pr. C. de bonis, quæ liberis, ergo etiam poterit Religio vel Monasterium acceptare & acquirere hæreditatem loco filij jam præmortui, cum professi voluntas, totaliter jam aliquando translata in Monasterium, ad acquisitionem hæreditatis non requiritur.

6. Constat à posteriori, quod Prælati Monasteriorum non raro transigere nolint cum parentibus filiorum, suam Religionem ingrederentium, super hæreditate vel legitima ipsorum, sed malint expectare mortem parentum, quia sperant sic plus sibi obventurum: ergo communis est sensus (fortè & praxis) quod Monasteriis debeat hæreditas, vel saltem legitima, etiam si filij Religionem professi decedant ante parentes; secus enim imprudenter & improvidè agerent Prælati incerto eventui bona, quæ per transactionem vel conventionem certò acquirerentis temere committendo; cum facile possit contingere filios professos diem supremum obire ante parentes, saltem unum.

Rationes decidendi.

At his, ut non leuem verifi-
militudinem præferentibus,
non attentis præfero senten-
tiam negativam cum laudato San-
chez d. c. 12. n. 7. & Molina faven-
te d. disp. 140. in fin. ubi dicit, Mo-
nasterium posse succedere in hære-
ditate loco Religiosi defuncti, si ante
ejus mortem delata sit: ergo, si ante
ejus mortem delata non sit, non
succedit. Idem tenet Felinus & alij,
Proin

Dico 1. Monasterio non com-
petit jus exigendi hæreditatem loco
Bernardi, Religiosi sui Professi, ante
patrem naturali morte defuncti.
Prob. 1. Monasterio ratione Bern-
ardi plus juris non competit, quàm
quod Bernardus per suam Profes-
sionem in illud transtulit, & ipse
tunc habuit. *l. nemo 79. de R. J. in 6.*
Sed Bernardus tempore Professio-
nis non habuit jus absolutum adeun-
di & petendi hæreditatem, sed præ-
cise conditionatum, si sibi postobi-
tum parentis adhuc superstiti defe-
ratur hæreditas; nam viventis nulla
est hæreditas. *l. 94. ff. d. acquir hære-
ditas.* Et sicut non acquiritur hæredi-
tas ex testamento, nisi intervenerit
mors testatoris, ut ait S. Paulus
Hebr. 9. ita nec ab intestato, quam-
diu vivit, à quo hæreditas expecta-

tur: ergo in Monasterium nunquam
transtulit Bernardus jus adeundi &
petendi hæreditatem absolutum,
non tempore Professionis, quia nec
ipse tum habuit jus absolutum, ne-
que postea, quia, quamdiu vixit,
nunquam purificata est conditio, seu
mors parentum ipso vivente non
est secuta: sicut ergo, si mansisset
in Sæculo, nunquam acquisivisset
jus absolutum, casu quo ante pa-
rentes naturali morte fuisset prærep-
tus, ita nec postquam ingressus est
Religionem, quia plus juris ex sæculo
in monasterium transferre non
potuit, quàm in sæculo & ante Pro-
fessionem competit: sed in sæculo
& ante professionem nunquam ha-
buit jus absolutum petendi hæredi-
tatem; quis enim mortuis adstruat
jus capiendæ hæreditatis? Mona-
sterio autem non competit aliter,
quàm Professo, & intuitu pro-
fessi.

Prob. 2. Siquis alteri in testa-
mento substitutus emittat Professio-
nem in Monasterio dominij tempo-
ralis capaci, & moriatur ante hære-
dem institutū, non transfert jus exi-
gendi hæreditatem mortuo de in hæ-
rede instituto, ut in terminis docet
P. Krimer *ad titul. 27. l. 3. Decretal.*
n. 2370. quia nimirum hæredi sub-
stitu-

stituto jus successionis in bona hæredis instituti solum competit sub conditione, si naturaliter supervivat instituto: hæc autem conditio, si prius moriatur substitutus, nunquam purificari potest: consequenter Monasterio nunquam competere potest aut accrescere jus succedendi absolutum. Cum igitur filio nunquam debeat hæreditas parentum, nisi sub conditione, si naturaliter supervivat parentibus, & hæc conditio respectu Bernardi nunquam fuerit purificata, nec deinceps purificari possit, clarum est, quod Bernardo nunquam competierit jus succedendi absolutum, consequenter nec Monasterio unquam competere possit, quod alio jure non gaudet, nisi quod in ipsum à Bernardo derivatum est.

Prob. 3. Si in substrato hæreditas deberetur Monasterio propter Bernardum aliquando in eo professum, sequeretur, quod etiam hæreditas, quam aliquando frater ipsius vel sorores sine prole & absque testamento decedentes, aut alij ipsius consanguinei sic decedentes post centum & amplius annos relinquunt, debeat Monasterio (quia etiam ad hanc jus conditionatum habuit Bernardus tempore professionis) sed hoc quis dicat? vel dixit unquam? vel vidit observari? ergo.

Prob. 4. Si parens Bernardi, ante se demortui, fecisset testamen-

tum, & in eo præterisset Monasterium, utique non competisset Monasterio querela inoffensio testamenti ad istud rescindendum, vel remedium nullitatis, licet ad hoc agere potuisset Bernardo adhuc supervivente; quia nullum Jus cogit patrem, ut instituat filium jam mortuum, & ejus loco Monasterium, quamvis Jura cogant, ut instituat filium adhuc viventem, vel ejus loco Monasterium: ergo nec jus petendi hæreditatem competit Monasterio loco Bernardi jam defuncti, quam pater relinquit ab intestato, quia nullum Jus vocat ad hæreditatem legitimam seu ab intestato filium præmortuum, vel ejus loco Monasterium.

Prob. 5. Casu quo Bernardus post Professionem transisset, uti potuisset, ad Ordinem Capucinatorum successionis incapacem, & vixisset adhuc tempore, quo obiit pater, nemo diceret, quod Monasterium prius, successionis per se capax, successisset in hæreditate paterna, ut pote quod omne jus per Professionem à Bernardo in Ordine Capucinatorum emissam amisisset cum ipso Bernardo, qui totaliter à priori Monasterio ac vinculo fuisset liberatus; sed jus succedendi accrevisset fratri & sororibus Bernardi, Monasterio priori civiliter mortui, ut ex declarat. Cardd. & decis. Rotæ tradit Barbosa jur. Eccles. Univers. l. 1. c. 42. n. 91. & Tamburin. de Jur. Al.

Abbat. 10. 3. disp. 7. q. 6. n. 7. Ergo à for-
tiori in casu, quo Bernardus naturali-
ter mortuus est ante patrem suum, &
antequam aperiretur hæreditas pa-
terna, Monasterium omne jus ad il-
lam amisit, eaque fratri ac fororibus
debetur.

Dico 2. Neque Monasterio
competit jus in hoc casu exigendi
Legitimam intuitu Bernardi jam
præmortui. Probat: vel confide-
ratur Legima, prout est substantia
ad alendum filium necessaria juxta
Nov. 18. c. 3. vel prout est certa quo-
ta à Jure Civili determinata, nimi-
rum triens, quadrans, semissis bo-
norum à defuncto relictorum; si
consideretur priori modo, solum
debetur tunc, quando aliunde filio
deficiunt alimenta; sed Bernardo
filio Religionem professo aliunde
non deerant alimenta, cum adhuc
viveret, quia ad ea ipsi suppeditan-
da fuit obligata Religio; post obi-
tum vero non amplius indiget ali-
mentis; ergo Monasterio nec pro
mortuo Bernardo jus petendi Le-
gitimam competit, quatenus est
substantia ad alendum filium ne-
cessaria. Si autem consideretur
posteriori modo Legitima, quate-
nus nempe est certa quantitas à Jure
Civili determinata, constat ex Jure,
eam non deberi à patre adhuc vivo
juxta l. 1. §. 21. ff. de collat. honor. eò
quod debeat jure Successionis, ut ha-
betur c. cum simus 14. de Regular. Suc-
cessio autem & hæreditas viventis
(R. P. Pichler Decis. T. 2.)

non sit. l. 94. ff. de acquir. hered. ergo
pater non fuit obligatus ad dandam
Legitimam Bernardo filio, cum u-
terque adhuc viveret, nec fuit ob-
ligatus pater (aut nunc ejus hære-
des) illam relinquere filio jam mor-
tuo, sicut non fuit obligatus relin-
quere hæreditatem jam demortuo,
aut ejus loco Monasterio, uti in
priori assertionem dictum; quæ enim
Jura patrem, vel ejus hæredes, ad-
stringunt ad Legitimam mortuo
dandam?

Oppones forsitan: sicut in Ma-
trimonio Carnali pater tenetur filix
nubenti dare dotem, & filio dona-
tionem propter nuptias. l. fin. C. de
dotis promiss. Auth. rogati C. ad S. C. Tre-
bellian. ita pariter & eodem modo
ad dotem, vel donationem propter
nuptias dandam, quæ est loco Legiti-
mæ, tenetur filix vel filio Religionem
professo, & sic Matrimonium Spi-
rituale contrahenti, ut docet San-
chez cum aliis l. 4. de Matrim. disp. 16.
n. 2. cum valeat argumentum à
Matrimonio Carnali ad Spirituale.
R. Quamvis pater teneatur dare
dotem & donationem propter
nuptias, non tamen tenetur statim,
& in vivis existens, seclusa speciali
conventionem & constituto ad solven-
dum certo tempore, uti ordinariè
solet contingere. Dein negatur
paritas, quia dos, & donatio pro-
pter nuptias, debetur & datur ad fu-
stinenda Matrimonij onera, inter
quæ maximè reputantur alimenta; sed

Q

sed hæc ratio non pugnant in filio Religionem ingresso, cui aliunde à Monasterio debentur alimenta, saltem seclusa conventione alia, quia hunc in finem congruis instrui re- ditibus & fundari solent Monasteria: cum igitur cesset ratio, quæ pugnat in Matrimonio spirituali, cessabit quoque argumentum à Matrimo- nio Carnali ad Spirituale. Deni- que loco Legitimæ, dotis, dona-

tionis propter nuptias computari fors possunt expensæ in filium factæ tum tempore Studiorum, ut fieret aptus ad statum Religiosum, tum in ingressu, ubi à parentibus neces- saria & consuetapræstantur ad hunc Actum. Sed non est necesse ad ista effugia de- clinare.

Solvuntur objecta.

Hæc vel indè haud difficulter re- moventur, quia pleraque sup- ponunt, Professum, cujus no- mine prætenditur hæreditas vel Le- gitima, adhuc esse in vivis, dum de- fertur vel aperitur hæreditas, aut cedit Legitima, quam utique (etiam invitò Professò) sicut & alia jura, quæ ad Professum, propriæ jam voluntatis & liberæ dispositionis in- capacem, devolvantur, Religio acquirat nomine ac intuitu Profelli, & in quam ipsemet in ipsa Profes- sione omnia sua jura transtulit ita, ut nec dominij, nec possessionis Civilis, nec liberi usus & ad- ministracionis in sua persona parti- culari sit amplius capax ratione voti paupertatis. Unde
§. ad 1. Verissimum quidem esse, quòd Professus per ipsam Pro-

fessionem Religiosam unà secum omnia jura sua transtulerit in Reli- gionem secundum Leges allegatas, quæ nimirum tempore Professionis habuit absoluta; non verò transtulit vel transferre potuit absolute, quæ fuerunt solùm conditionata, uti jus succedendi, & petendi Legiti- mam, quæ solùm sub conditione tunc habuit, si patri fuerit *superstes*, & hæreditas vel legitima, quæ non de- bentur nisi filio viventi, & priùs patre defuncto, deferatur vel cedat: quæ conditio cum non fuerit impleta, nec deinceps implenda, cessat in Mo- nasterio omne jus exigendi hæredi- tatem vel legitimam, quia condi- tio, quæ non impletur, nihil ponit in esse, uti est tratatitium inter DD. & in Jure fundatum. Proin sicut fra- ter & sôres consecuti fuissent hæ-

reditatem & legitimam Bernardo, si patri in Sæculo existens supervixerit, debitam, prius & ante patrem demortuo, ita & consequi debent, postquam Religionem professus & ante patrem mortuus est; nam per Professionem plus juris ad hæreditatem & Legitimam non fuit adeptus, quam prius, & in Sæculo manens habuit, vel habuisset.

Ad 2. *C. Antec. N. Conf.* Nam ad jus petendi hæreditatem vel Legitimam non sufficit mori post Novitatum & post emissam Professionem, sed etiam requiritur mors patris vivente adhuc Professo, quo adhuc vivente nec una nec altera debetur, ut ostensum, nec debetur antea mortuo, consequentur nec Monasterio, in quod filius non potuit transferre jus ad illas, nisi sub conditione, si patri supervixerit, quæ non fuit impleta. Si verò ante Professionem in Novitatu moriatur ingressus, consanguinei proximi habent jus absolute quæsitum succedendi.

Ad 3. eadem est responsio; quæ data est ad 1. Non enim per Professionem jus succedendi absolute transfertur in Monasterium, sed sub conditione, si Professus adhuc vivit tempore, quo moritur pater, & sic hæreditas defertur, & legitima cedit. Monasterium quidem post obitum patris adhuc existat, at sine jure petendi hæreditatem vel Legitimam, utpote quod nunquam

absolute consecutum est, nec deinceps consequetur.

Ad 4. *C. Antec. N. Conf.* & rationem adjectam, quòd Monasterium repræsentet suum Professum, præsertim jam defunctum, in ordine ad succedendum in stirpem. Quòd descendentes repræsentent suos parentes in ordine ad succedendum in stirpem, decisum reperitur in Jure, & merito quidem, quia nepotes sunt de sanguine, ac portio aliqua suorum progenitorum & majorum: quòd autem Monasterium repræsentet Professum defunctum, non reperitur in Jure, nec Monasterium participat de sanguine progenitorum sui Professi; quæ tamen consanguinitas vel maxime attenditur in successione ab intestato: cum ergo nec Leges, nec ratio Legum, admittant repræsentationem Professi ex parte Monasterij, rectè negatur talis repræsentatio. Accedit, quòd Jura non agnoscant jus repræsentationis in ascendentibus, ut nempe pater vel mater repræsentet liberos, licet vicissim velit liberos repræsentare parentes; cum non conveniat, ut superior repræsentet inferiorem, bene tamen vicissim. *Nov. 118. c. 2.* sed Monasterium respectu Professi habet se ut mater, Prælatus autem ut pater: ergo non repræsentant Professum in ordine ad succedendum in stirpem. Quòd Monasterium succedat loco Professi adhuc viventis, non contingit jure

jure representationis; nec proprie succedit, sed vi juris mortuo patre absolute quæsitæ hæreditatem vel Legitimam acquirit.

Ad 5. *N. Min.* Ad rationem additam dico, per Professionem Monasterio non absolute jus hæreditatis obventuræ acquisitum fuisse, sed solum sub conditione, si hæreditas vivente Professo deferatur vel aperitur; quæ conditio non fuit purificata. Ad *Confirmationem aio*, paritatem quidem esse in hoc, quod, sicut sine traditione acquirit Monasterium vel Ecclesia rem sibi donatam, seu jus reale, ita & acquirat hæreditatem sine traditione, at non sine delatione prævia & additione. *l. cum heredes 23. ff. de acquir. & omitt. hered.* ubi discrete requiritur aditio, quæ supponit delationem hæreditatis: cum ergo filio professo jam ante patrem defuncto deferri nequeat hæreditas per mortem patris, nec à filio, nec ab alio ipsius loco, adeoque nec à Monasterio adiri potest, consequenter nec peti. Sicut ergo Monasterium non acquirit rem donatam sine donatione prævia, quamvis sine traditione acquirat; ita nec acquirit hæreditatem sine delatione & additione prævia, licet acquirere valeat sine traditione. Ad alteram *Confirmationem C. Ant.* quod bene fuit probatum. *N. Conf.* & paritatem; nam Professo adhuc vivo, vel loco illius Monasterio, deferri potest hæreditas, defuncto non item: ergo

nec ejus loco acceptari vel adiri hæreditas à Monasterio potest; nam voluntas Professi non alia fuit translata in Monasterium, quam quæ fuit tempore Professionis: sed tempore Professionis voluntas filij non fuit, nec potuit esse absoluta ad capiendam hæreditatem, sed solum conditionata, si ipso vivente moriatur pater, & sic deferatur hæreditas, ut adiri possit, quæ conditio non fuit purificata, consequenter Monasterio nunquam fuit acquisitum jus absolutum adeundi hæreditatem, & petendi.

Ad 6. Uti que Prælati, qui sub spe amplioris hæreditatis nolunt esse contenti portione minori, & de hac transigere, satis improvide & imprudenter subin agere possunt; cum facile (saltem si pater Professi sit adhuc vegetus & valens, filius autem profellus non admodum firmæ valetudinis) evenire possit, ut filius ante patrem claudat diem supremum; sed, si ita eveniat, sibi imputare debent jacturam totius hæreditatis. S tamen hæreditas sperata, & expectata usque ad obitum patris, admodum opulenta sit & pinguis, portio autem nunc oblata comparative sit admodum exigua; vel si parentes jam sint decrepiti & debiles, nollem Prælatos imprudentia vel temeritatis arguere, si omnia transactione mallent expectare obitum parentum; quia spes probabilis admodum opulentæ hæreditatis non im-

imprudenter præfertur parti admodum exiguæ certò per transactionem obtinendæ; & spes moraliter certa amplioris hæreditaris, concepta ex infirmitate parentum brevi mortem futuram prænun-

tiantè, non improvidè præfertur minori parti statim & de præscati solvendæ.

QUÆSTIO II.

An filia, Cordula & Engelburga, justè prætendant Successionem in bonis Christophori fratris cum Gabino in partibus æqualibus,

Rationes dubitandi.

Quod justè prætendant, suadetur 1. ex Nov. 118. c. 3, & 4. & Auth. cessante cum duabus seqq. C. de Legitim. hæredib. ubi sorores Germanæ seu utriusque vinculi, h. e. ex eodem tam patre quàm matre progeneritæ, vocantur cum fratribus Germanis ad successionem æqualem, ac in capita, in bonis fratris aut sororis: sed Cordula & Engelburga sunt sorores germanæ tam Christophori in calibatu defuncti, quàm Gabini natu majoris adhuc viventis: ergo

unà cum Gabino æqualiter & in capita succedere debent in bonis fratris. Nec obstat, quòd dictæ Leges solùm intelligendæ sint de successione in bonis allodialibus, & non in bonis vincularis, oneratis, quæ in favorem solius Gabini fideicommissio ab ipso patre subjecta sunt, uti revera sunt bona Christophori defuncti; nam contrà est, & jus prætendendi sororum

Suadetur 2. ex 1. quoniam 32. c. de inoff. Testam. ubi habetur, Legiti-

Q3